

عنوان و مشخصات دیگر ترانه‌هایی که در متن کتاب از آن‌ها نام برده شده است

ردیف	نام ترانه	خواسته	شاعر ترانه	ملودی ساز	نظم کننده
۱	قصیده قلبا	گوگوش	ابوحجتی عطائی	پرویز مقصدی	پرویز مقصدی
۲	در راهی نور	عارف	بروز وکیلی	پرویز مقصدی	پرویز مقصدی
۳	آیرویگ کرده	البس	-	-	-
۴	گل های ۹۹ (مرا نمیری)	حیرا	لذت ترقی	پرویز باحقی	پرویز باحقی
۵	دینگ این بار واسه شاد بیشه	کوزوس سر هنگزاده	پرویز نمید	پرویز نمید	پرویز نمید
۶	آند اما	الله	ابوالحسن ورزی	صلیون سرم	صلیون خرم
۷	خدالا	عساد رام	الست والا	عساد رام	عساد رام
۸	ید دل من گه برم ید دل من گه نرم	عارف	محمدعلی شیرازی	نوشیروان روحانی	نوشیروان روحانی
۹	برگشته مونگان	العارف	ابوحجتی عطائی	پرویز مقصدی	پرویز مقصدی
۱۰	جهمه	فرهاد	شهبار قبری	استندیار متفردزاده	استندیار متفردزاده
۱۱	مرد تها	فرهاد	شهبار قبری	استندیار متفردزاده	استندیار متفردزاده
۱۲	زندونی	دانیوش	محمدعلی شیرازی	نوشیروان روحانی	نوشیروان روحانی
۱۳	چیگل	دانیوش	ابوحجتی عطائی	نایک بیان	نایک بیان
۱۴	نمار	فریدون فروتنی	شهبار قبری	استندیار متفردزاده	استندیار متفردزاده

* روی صفحه‌های چهل و پنج دور آین ترانه، نامی از خالقان آن ثبت نشده است.

بابک بیات:

پس از حمله‌ی قلبی هر بار که در بیمارستان جم چشمانش را باز کرده بود سراغ دوستاش را می‌گرفت... وقتی که مرد طبق رسوم ارامنه باید او را با بهترین لباسی که داشت دفن می‌کردند، وقتی در تابوت را باز کردند واروژان را در کت و شلوار تیره‌ای دیدم که تنها لباسی بود که داشت و آن را می‌پوشید. آرامش واروژان در آن لحظه آنقدر آزاردهنده بود که همین حالا هم بعض گلوی مرا می‌فسردد. با دیدن جسم بی جان واروژان در تابوت دگرگون شدم و حالم به هم خورد...^۱

کامران شیردل:

وقتی خبر مرگش را شنیدم، باورم نمی‌شد. از بیمارستان جم جسد او را برده بودند. تصویر واروژان با کت و شلوار در گور، از جلوی چشم من محو نمی‌شود. درست مثل یک بچه با لباس عیدش! آن‌جا زار می‌زدم. بابک بیات خیلی مخلص واروژان بود. آن روز که متوجه شد یک عرق و علاقه‌ی قلبی بین ما وجود دارد، از آن به بعد هر وقت من را می‌دید، می‌پوسید و بغل می‌کرد و می‌گفت: «عاشقش بودم! استاد من بود! ممنون که این فرصت خوب را برای فیلمت به او دادی.»

Shiraz-Beethoven.ir

محمود قربانی:^۱

اصلًا من اولین کسی بودم که روی کار تنظیم سرماهیه گذاری کردم.
رادیو و تلویزیون بودجه‌ای برای تغییر حال و هوای موسیقی پاپ
نداشتند و شاید هم میلی به آن نداشتند. کمپانی‌ها هم برای شعر و
ملودی هر کدام صد تومان بیشتر نمی‌دادند. اولین کاری که من انجام
دادم این بود که دستمزدها را افزایش دادم. از صد تومان به هزار
تومان و به مرور به ده هزار تومان رساندم. در این میان من برای
تنظیم هم بودجه تعیین کردم. پول تنظیم هم فقط مربوط به تنظیم‌کننده
نیود، طبعاً با تغییر مدل تنظیم، تعداد نوازنده‌ها هم بیشتر شد، ساعت
کار استودیو هم به همان تناسب افزایش یافت؛ یعنی این که هزینه‌ی
تولید یک ترانه چند برابر شد. وقت کنید که کمپانی‌ها هم پول خاصی
برای ترانه‌ها نمی‌دادند. در مورد کارهایی که من تهیه می‌کردم جدا
از دستمزدهایی که کریم چمن‌آرا مطابق با عرف آن روز برای شاعر
و یا آهنگ‌ساز خودش پرداخت می‌کرد، مبلغی را هم من به شاعر و یا
آهنگ‌ساز می‌دادم تا زحمات آن‌ها هم جبران شده باشد و رغبت‌شان
برای کار بعدی هم حفظ شود.^۲ در نقطه‌ی مقابل، آخرین مدل سازها را
هم برای این نوازنده‌ها تهیه می‌کردم تا اجرایشان هم باکیفیت‌تر شود؛
مثلاً ارگی که برای آندو خریدم در دنیا صاحب شناسنامه بود.

اما با پاک افشار با تکذیب نقش محمود قربانی در تأمین مالی هزینه‌ی
ضبط ترانه‌ها، خود آهنگ‌سازان را تأمین‌کننده‌ی هزینه‌های اضافی ناشی
ارکستراتسیون متفاوت ترانه‌ها دانست:

۱. صاحب کاپاره‌ی میامی، تهیه‌کننده‌ی ترانه و همسر گوگوش از سال ۱۳۴۶ تا ۱۳۵۳

۲. شهیار قبری در میانه‌ی بازگویی داستان شکل‌گیری ترانه‌ی «قصصی دو ماهم» به نکته‌ای اشاره کرد که من تواند دست
همین گفتنهای محمود قربانی باشد: «نکته‌ی جالب این‌که همین ترانه، قبل از یخش، مورد قبول کریم چمن آرا نبود و علاوه
آن نداشت. می‌گفت: «این کار برای بچه‌ها و برنامه‌ی کودک است.» حال نوجه کنید که ما به این ترانه ایمان داشتیم
کرده‌ی که «شما منتشر کن! اگر فروشن نداشت، شما همین هزار تومانی را که بنایت بدھی را هم نده،» چون که در مقابل
ترانه هزار تومان به من داده بود و وقتی با اعتراض من رو به رو شدند، محمود قربانی هم هزار تومان دیگر از جیب خود د